

PASGELD NATUURLIJK!

Nieuwsbrief van de Werkgroep Pasgeld, januari 2021, Jaargang 3, nummer 1

BESTE BUURTBEWONBERS,

Sinds het verschijnen van onze vorige nieuwsbrief (september 2020) zijn er weer een veel nieuwe ontwikkelingen. In deze nieuwsbrief geven we jullie een update.

Werkgroep Pasgeld en Natuurlijk Delfland slaan handen ineen

Wij zijn verheugd om te melden dat onze samenwerking met Natuurlijk Delfland een volgende fase ingaat. Natuurlijk Delfland is een sterke partner die ons met haar kennis, ervaring en netwerk verder gaat ondersteunen in onze missie om het groen en de open ruimte in Pasgeld te behouden en te versterken als groen- en waterrijk buffergebied te midden van oprukkende verstedelijking.

Op de achtergrond is de Koninklijke Natuurhistorische Vereniging (KNNV) afdeling Delfland al vanaf het begin bij de werkgroep betrokken. Afgelopen jaar organiseerden Natuurlijk Delfland en werkgroep Pasgeld twee workshops natuurwaarnemingen, waar enthousiaste buurtbewoners leerden werken met een app om natuurwaarnemingen te melden en de flora en fauna die je in de agrarische driehoek tegenkomt, te herkennen met een speciale identificatie-app.

Natuurlijk Delfland ondersteunt ons nu ook ons in het profileren van Pasgeld als broodnodig groen/natuur- en recreatiegebied. Rijswijk herbergt weliswaar relatief veel groen met een rijke historie met parken en landgoederen, echter heeft Pasgeld de potentie om gebruiksgroen met een hoge natuurwaarde te worden en daarmee iets bijzonders toe te voegen voor heel Rijswijk, te midden van het talrijke kijkgroen.

Ook omdat het inwoneraantal van Rijswijk de komende jaren nog met zo'n 30-40% zal toenemen is het hard nodig dat ook voorzieningen zoals natuur- en recreatiegebieden meegroeien.

Met het invullen van dit gebied als natuur- en recreatiegebied voldoet Rijswijk aan haar eigen groenbeleid en ook aan bovenlokaal beleid. Er is veel behoefte aan natuur, met name dichtbij huis. Bezoekersaantallen in natuurgebieden zijn in coronatijd gestegen met wel 30%. En in parken stegen bezoekersaantallen in april van dit jaar met maar liefst 62%. In mei steeg het zelfs verder naar 75%. Ook in oktober was er nog steeds méér verkeer naar parken en natuur.

Wij werken samen met

De coronapandemie versnelde een ontwikkeling die al langere tijd zichtbaar is: de herwaardering van de Nederlandse natuur en de behoefte om in de natuur te zijn. Ook voor de coronacrisis was het nut en de noodzaak van natuur dichtbij huis al duidelijk. Zoals Staatsbosbeheer ook betoogt: "natuur moet gezien worden als een nutsvoorziening waarop iedereen aangesloten moet zijn". De gezondheidsvoordelen van een groene leefomgeving zijn talrijk en dat geldt in het bijzonder voor recreatiegroen op minder dan 500 meter afstand van de woning.

De stand van de wetenschap en recente ontwikkelingen kunnen we niet negeren. Anno 2020 is natuur niet langer het laatste punt op de agenda. We hebben natuur hard nodig om onze stad leefbaar te houden voor onszelf en toekomstige generaties.

Natuurontwikkeling in Pasgeld

De werkgroep onderzoekt mogelijkheden om Pasgeld op de kaart te zetten als gebied voor natuurontwikkeling. Zo ligt een stevige nationale beleidsopgave om het Natuur Netwerk Nederland (NNN) de komende jaren af te maken. Er moet voor 2027 nog 40.000 hectare natuur bij komen in ons land. Zuid-Holland is de drukste en meest dichtstbevolkte provincie van ons land, met de minste (beschermde) natuur. De opgave voor onze provincie behelst 5.800 ha, waarvan er nu 2.500 ha gerealiseerd is. Pasgeld biedt een mooie kans om minimaal 5 hectare natuur aan dit netwerk toe te voegen. Het doel van onze samenwerking met gemeente, provincie, Rijkswaterstaat en andere partijen is, om samen met de werkgroep en de KNNV tot een onderscheidende invulling van de groene, open ruimte in onze buurt te komen. Rijswijk heeft een ambitieus groenbeleid en kreeg jaren geleden van de provincie al de opdracht om zich met haar groene identiteit te (blijven) onderscheiden van andere gemeenten. Daarbij behorende beleidsambities zoals als 77 m2 groen per woning en een boom per bewoner zetten wij graag om in concrete actie.

Bomenkap

Recente bomenkap aan de Delftweg, het Jaagpad en op andere plekken zoals het talud tussen de A4 en het Houtzaagmolenpad vraagt om compensatie. We zien graag dat Rijswijk een deel van groencompensatie verzilvert in Pasgeld. Ook omdat de gemeente zich recent heeft verbonden aan het Schone Lucht Akkoord (SLA) is het niet langer vrijblijvend. Bomen planten is een effectieve manier om de luchtkwaliteit in Rijswijk te verbeteren. Dat is hard nodig, want na Rotterdam heeft Rijswijk de meest vervuilde lucht van Nederland. Ook om de stad in de toekomst klimaatadaptief te maken en hittestress tegen te gaan, zijn meer bomen hard nodig om de stad leefbaar te houden.

Petitie voor en film over Pasgeld

Veel bewoners van Pasgeld beseffen zich maar al te goed in wat voor uniek gebied zij wonen. Om dit voor heel Rijswijk (en regio Delft en Haaglanden) zichtbaar te maken hebben we in samenwerking met bevlogen amateur cineasten van de Haagse Amateur Filmclub een film over het gebied gemaakt. Wanneer de coronamaatregelen versoepeld worden, bekijken we de mogelijkheden om de film over Pasgeld te vertonen in het buurthuis.

Ook zijn we een petitie gestart. Ten tijde van de vorige nieuwsbrief was er al start gemaakt met een fysieke handtekeningenactie in de wijk. Nu we ook een website hebben kan iedereen die onze doelstelling ondersteunt ons steunen door online of offline de petitie te ondertekenen. Om meer bekendheid aan de petitie te geven hebben we een drietal borden in Pasgeld geplaatst en flyers opgehangen. Binnen een week na plaatsing van de borden passeerde het aantal handtekeningen de 1.000. Op dit moment hebben we zo'n 1.500 handtekeningen en er komen er nog elke dag meer bij. We zijn trots op dit resultaat en dit helpt ons om het draagvlak voor ons initiatief meer kracht bij zetten bij de lokale politiek. Ondertekenen de petitie als je dit nog niet hebt gedaan en deel de link (op pasgeldnatuurlijk.com) met je vrienden en familie.

Behoud slagenlandschap/Elsenburgerbos

De werkgroep houdt zich niet alleen bezig met Pasgeld Oost en West, maar met het hele gebied. In het eerste ontwerp van de projectontwikkelaars was ook het weidelandschap naast het Elsenburgerbos in beeld voor woningbouw. Onze inspanningen en het samenbrengen van de verschillende overheidspartijen en diens belangen, zoals behoefte aan waterberging voor de toekomstige verbreding van de A4 en de doelstellingen van het Hoogheemraadschap Delfland hebben ertoe geleid dat het slagenlandschap *niet* wordt bebouwd.

Hoewel wij er ook naar streefden het slagenlandschap in onaangetaste vorm te bewaren, zijn we blij dat dit stuk groen en open ruimte voor Rijswijk behouden blijft. Dankzij onze inspanningen blijven de typische, cultuurhistorische slagen (stroken) in het landschap behouden.

Om aan de behoefte aan waterberging te voorzien, worden de sloten verbreed en voorzien van natuurvriendelijke oevers. Oorspronkelijk wilde Rijkswaterstaat een rechthoekige vijver in het landschap uitgraven en waren de overige gronden nog in beeld voor woningbouw. Met deze functiemenging wordt voorzien in waterberging zonder dat dit ten koste gaat van groen, blijft de agrarische functie van het landschap behouden en kunnen we blijven genieten van het groen en de open ruimte!

Status Pasgeld-Oost en TNO

We gaan een spannend jaar tegemoet met Pasgeld-Oost. De zogenaamde plofcirkel rond TNO is per 1 januari 2021 opgeheven omdat TNO niet langer munitie opslaat op haar terrein. Voor de gemeente en projectontwikkelaar stond dat vooruitzicht lange tijd gelijk aan een startschot voor woningbouw in het gebied.

Maar zo ver is het nog lang niet en zo ver komt het hopelijk ook niet. De werkgroep zet zich samen met Natuurlijk Delfland, provincie Zuid-Holland en diverse belangenorganisaties in om het gebied te behouden als natuur. Natuur? Zullen sommigen van jullie denken. Pasgeld-Oost heeft een historie als gebied met glastuinbouw. In de jaren '90 werden de aanwezig kassen gesloopt en sindsdien waren de gronden braakliggend. De vuurwerkcramp in Enschede maakte wetgeving voor explosieven in bewoond gebied strenger. Daarmee was er lange tijd geen ontwikkeling mogelijk. Althans, in de ogen van projectontwikkelaars betekent ontwikkelen bebouwen. Gebiedspartners zoals provincie Zuid-Holland benoemen ontwikkelen op een manier zoals wij er ook naar kijken, namelijk: 'een gebied beter maken'.

Omdat het gebied al enkel decennia braakliggend is, ontstaat er steeds meer natuur. Het is het enige nog overgebleven veenweidegebied in onze regio.

In Pasgeld-Oost leven dieren die zich in de parken niet of nauwelijks kunnen vestigen zoals wilde konijnen, hazen, vleermuizen, uilen en andere roofvogels, fazanten, Kieviten, wilde eenden, ganzen, zilverreigers, vossen, lepelaars en een grote verscheidenheid en insecten en amfibieën. Waar in de randstad vind je nu zo'n plek? Het is maar net door welke ogen je kijkt. Zie je een braakliggend veldje of een stuk stadsnatuur (in ontwikkeling)?

Ontwikkeling van Pasgeld-Oost is in de ogen van de werkgroep: het voortzetten van het proces van 'rewilding' wat de natuur zelf al gestart is, het verwilderen waardoor natuurlijke processen de ruimte krijgen en ecosystemen ontstaan. Door het achterwege blijven van menselijk ingrijpen is de natuur zijn gang gegaan.

Evenals in het slagenlandschap zien we ook hier graag dat het groen en de open ruimte behouden blijft. Ook al heeft Pasgeld geen buitenhuis meer, Pasgeld voldoet nog altijd aan de definitie van historische buitenplaats.

Een buitenplaats kenmerkt zich door veel groen, water en open ruimte. We willen dat Pasgeld nu en bij toekomstige generaties tot de verbeelding blijft spreken door haar groene, waterrijke karakter met open ruimte en niet dat deze historie straks slechts herinnerd wordt in het onderschrift van een straatnaambord en archiefphoto's.

We hopen dat we onze visie op het gebied te verankeren in de Toekomstvisie Vlietzone. Sinds begin 2020 zit de werkgroep met de provincie aan tafel. Ons gebied valt in het zogenaamde Landschapspark Zuidvleugel. De ambitie voor het gebied is hoog: de Vlietzone moet het meest groen-blauw dooraderde gebied van Europa worden! De groen-blauwe hoofdstructuur en historische lijnen behouden en versterken is een belangrijk doel van dit project. Daarnaast is route langs de Vliet als voormalige Trekvlies in beeld om op de lijst van het UNESCO werelderfgoed te komen. Wederom een stevig argument de groene open ruimte te behouden en verdere verdichting en verrommeling van het landschap te voorkomen.

Ontwikkelingen Pasgeld-West

Tot onze schrik en verbazing werd in oktober gestart met het vrijrijden en storten van grond vanuit 't Haantje "Parkrijk" naar Pasgeld-West. Communicatie vooraf met de werkgroep was er niet. Nadat wij aan de bel trokken volgde er pas een bewonersbrief. De verklaring die volgde vanuit het Programmabureau RijswijkBuiten liet helaas zeer te wensen over.

Ook zijn wij in gesprek gegaan met de gemeenteraad en het College. Zij betreuren deze gang van zaken ten eerste en ervaren met dergelijke incidenten hoezeer burgerparticipatie nog in de kinderschoenen staat. Uiteraard nemen wij geen genoegen met deze verklaring. Door de werkgroep zijn acties ondernomen tegen de verleende vergunning, waardoor de werkzaamheden op dit moment stilliggen.

Deze stap hebben wij ondernomen omdat West ook onderdeel is van het participatieproces. Het heeft naar onze mening geen pas om er onaangekondigd en ongegeneerd te starten met bouwrijp maken, terwijl de werkgroep nog met de gemeente, ontwikkelaars en andere belanghebbenden in gesprek gaat over de inrichting van het gebied. Er is namelijk geen definitief (uitwerkings)plan en woningaantallen staan nog niet vast. Uiteraard zet de werkgroep in op zo min mogelijk bebouwing en het tegengaan van hoogbouw in het gebied, zodat de horizon en zichtlijnen zoveel mogelijk vrij blijven en er voldoende ruimte is voor groen en om een leefbare buurt te blijven die haar open en groene karakter kan blijven ademen.

Verder zullen wij inzetten op een integrale kijk op het hele gebied, waarbij nadrukkelijk afgewogen moet worden of de impact op de leefbaarheid, een goede ruimtelijke ordening en de milieuruimte ten aanzien van natuur, milieu en thema's zoals stikstof überhaupt nog wel verenigbaar is met meer woningbouw.

Verkeer/infrastructuur

In de eerste helft van 2021 wordt er een verbindingsweg vanuit 't Haantje naar Lange Kleiweg gerealiseerd. Vanuit onze betrokkenheid bij Pasgeld-West zullen we ook deze ontwikkeling betrekken in onze samenwerking met de gemeente.

Daarnaast onderzoekt de gemeente nog altijd of een halteplaats (hoogfrequent sprinternetwerk met 12 treinen per uur). Uiteraard zullen we ons hierover ook uitspreken naar de gemeente. De huidige busverbinding is enige tijd geleden veranderd in een 'belbus' omdat er momenteel maar 22 reizigers per dag zijn vanuit Pasgeld en 't Haantje, waarmee een reguliere busverbinding onrendabel is. Voor het creëren van een station bestaat het risico dat er een tunnelvisie ontstaat en dat men meer woningbouw noodzakelijk vindt omdat er een station moet komen. We zullen uiteraard bij de gemeente benadrukken dat voorzieningen altijd vanuit behoefte ontwikkeld behoren te worden en dat aanbod de vraag volgt en niet andersom.

Contact met andere bewonersgroepen in Rijswijk

De werkgroep is ook in gesprek met andere werk- en bewonersgroepen in Rijswijk. Afgelopen maanden was er onder andere contact met de bewonersgroep Bomenbuurt om informatie uit te wisselen over zienswijzen die we indienen tegen de verbreding van de A4. En onlangs hoorden we de ontwikkelingen aan van de plannen voor het Havenkwartier (duizenden woningen en woontorens tot 120 meter hoog!). Al deze ontwikkelingen maken zichtbaar dat wat we doen ertoe doet. Pasgeld komt steeds meer in beeld raakt als noodzakelijk groen buffergebied tussen de oprukkende verstedelijking. Met de duizenden woningen die in de omliggende buurten verrijzen wordt de nood aan recreatieve ademruimte alleen maar groter. Het kan niet zo zijn dat steeds meer inwoners aangewezen zijn op de bestaande groengebieden in onze gemeente.

Participatieproces

Het participatieproces tussen de werkgroep, gemeente en ontwikkelaars verloopt met vallen en opstaan. Traditioneel is de overheid niet ingesteld op de burger die een actieve rol heeft in de beleids- en besluitvorming. Van oudsher reikte de invloed van burgers niet verder dan inspraak op een besluit wat al genomen is en daarmee mogelijk nog wat werd bijgesteld.

Voor Pasgeld-West liggen er nog volop kansen open, omdat het planologisch-juridisch kader nog niet in beton gegoten is. De werkgroep kijkt zodoende met een open vizier naar de mogelijkheden. Woningaantallen liggen nog niet vast. Daarmee is er nog volop ruimte om tegen de trend van verdichting in (veel woningen geconcentreerd op een kleine oppervlakte) juist te kijken naar scenario's voor verdunning: veel minder woningen. Daarnaast past naar ons inzicht uitsluitend grondgebonden bouw (bouwhoogte tot 13 meter) in dit deel van Rijswijk. Gestapelde bouw of zelfs hoogbouw leidt tot verrommeling en verkwanseling van het landschap.

Naast het scenario voor woningbouw houden wij de optie open dat wanneer milieu- en stikstofruimte wordt onderzocht, er helemaal geen ruimte meer is voor extra woningbouw. Er zijn immers grenzen aan wat verantwoord is om tot een gezonde leefomgeving en een goede ruimtelijke ordening te komen. Bovendien heeft Rijswijk al ruimschoots aan haar bouwopgave voldaan. Rijksbouwmeester Floris van Alkemade heeft zich ook uitgesproken tegen bouwen in het groen: niet doen! Aan het de nog resterende woningbouwopgave die voorligt kan worden voldaan voor binnenstedelijk verdichten, zoals nu bijvoorbeeld gebeurt in de Boogaard en staat te gebeuren in de Plaspoelpolder en het Havengebied.

De werkgroep wenst u een voorspoedig en gezond 2021!
Dank jullie wel voor jullie voortdurende ondersteuning.

Met vriendelijke groet!
Namens alle leden van de werkgroep,

Ilse en Ernst

pasgeldnatuurlijk@gmail.com / pasgeldnatuurlijk.com

Steun jij ook ons burgerinitiatief om het mooie Pasgeld, samen met bewoners, recreanten, passanten, omwonenden, gemeente, provincie, en alle belanghebbende partijen vanuit een "groen" geweten, te behouden en verder te ontwikkelen? Teken dan onze petitie.